

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Loppuraportti

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 7.9.2017	Diaarinumero EURA 2014/2216/09 02 01 01/2015/ESAELY
Käsittelijä Pia Pirskanen	Puhelinnumero 029 502 4160
Hankekoodi S20378	Tila Valmis

1 Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi AURA - aikuisten uraohjaus	
Alkamispäivämäärä 1.8.2015	Päätymispäivämäärä 31.7.2017
Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	
Erytistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen	
Tukimuoto Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	
Kustannusmalli Flat rate 17 %	

2 Tuensaajan perustiedot

Tuensaajan nimi Etelä-Savon Koulutus OY	
Y-tunnus 2249317-6	Hankkeen WWW-osoite http://www.esedu.fi
Yhteyshenkilön nimi Timo Häkkinen	
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite timo.hakkinen@esedu.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0447115718

Muut tuensaajat (osatoteuttajat)

Tuensaajan nimi Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Y-tunnus 0207390-8
--	-----------------------

3 Tiivistelmä

3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

Aura- aikuisten uraohjaushankkeen tavoitteena ja lähtökohtana oli vastata muuttuneisiin ja monisyisiin työelämän muutoksiin ja tarpeisiin. Aikuisten oletetaan olevan aktiivisia ja omatoimisia myös uraan ja ammatilliseen koulutukseen liittyvissä kysymyksissä. Tämä ei enää kuitenkaan ole pätevä selitys. Muuttuneessa ja sangen rajallisessa maailmassa myös aikuiset kokevat epävarmuutta, johon tarvitsevat tietoa, neuvontaa ja ohjausta. Tällainen tarve ei rajoitu vain ihmisiin, jotka syystä tai toisesta tarvitsevat uutta uraa tai koulutusta, vaan myös jo koulutuksessa olevat aikuiset kokevat samaa epävarmuutta ja tarvitsevat epävarmuuden voittamiseen joskus tavanomaista syvempää ohjausta. Hanke on toteuttanut suunnitelmaansa siten, että toimenpiteet on kohdistettu erityisesti ilman ammatillista koulutusta oleville aikuisille ja niin, että tietoa, neuvontaa ja ohjausta on ollut tarjolla koulutukseen hakeutumista harkitseville, hakeutuville ja ammatillisessa koulutuksessa oleville. Hanke on toteuttanut matalankynnyksistä, monikanavaista ja verkostoitunutta tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelua Etelä-Savon maakunnan alueella.

Hanketta on toteuttanut kaksi oppilaitosta, Etelä-Savon ammattiopisto (Esedu) ja Savonlinnan aikuis- ja ammattiopisto (SAMI), joissa on toiminut yhteensä kolme palveluohjaajaa. Hanke on verkostoitunut alueella muiden aikuisia ohjaavien tahojen ja toimijoiden kanssa niin, että asiakkaille tarjottu palvelu on ollut mahdollisimman yksilöllistä, asiakasystävällistä ja helppoa käyttää. Verkostoa on rakennettu siten, että se jäisi toimivaksi rakenteeksi hankkeen jälkeen, koska hanketta toteuttaneet oppilaitokset ovat hankeaikana perustaneet oppilaitoksiin kaikille ja kaikenikäisille tarkoitetut neuvonta – ja ohjauspalvelut. Näihin palveluihin voi ottaa kuka tahansa ammatillisesta koulutuksesta kiinnostunut yhteyttä ja sitä voivat sovitusti hyödyntää myös AURA-hankkeen verkostotoimijat asiakastyössään.

Tärkeimpänä tuloksena olemme palvelleet hankeaikana yhteensä yli 550 asiakasta. Hankkeeseemme yhteyttä ottaneista etelä-savolaisista aikuisista 22 prosenttia on aloittanut ammatillisen koulutuksen, työttömänä on 17 prosenttia vähemmän ja työllistyneitä on 21 prosenttia enemmän. Nämä konkreettiset tulokset on saatu asiakaspalautekyselyjen ja asiakasrekisterin tietojen perusteella. Näiden rekisterien lisäksi toiminnan ja tulosten arvioinnissa

on käytetty verkostolle suunnattua tyytyväisyyskyselyä ja itsearviointia. Asiakkaita koskevien tulosten lisäksi olemme onnistuneet hankkeessa tuomaan paremmin esille oppilaitosten opettajien roolia aikuisten ohjauksessa. Hankkeen aikana Etelä-Savon ammattiopistossa otettiin käyttöön

järjestely, jolla myös näyttötutkintojärjestelmässä opiskelevat ovat oikeutettuja hakemaan opinto-ohjaajien palvelua. Savonlinnan aikuis- ja ammattiopistossa aikuisten opinto-ohjaus on ollut vakiintuneena käytänteenä useiden vuosien ajan. Opettajat ovat melko yksin ohjausvastuussa ja sellainen tapa ei aina ole tehokkain eikä opiskelijajäystävällisin hoitaa koulutuksessa olevien aikuisten ohjausta.

3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä

AURA - career counselling for adults

The main aim for the project was to respond to the changes and multiple variation of the labor market. In addition due to the productivity programme underway within the labor administration, its information, advice and guidance services (which are unavailable elsewhere in society) have been cut to a fraction of what they once were. Online services are a source of information, but personal advice and –most importantly guidance remain scarce. In South Savo there is a great need for adult education due to the generally low level of education, high unemployment rates and skill needs among private-sector employees.

The AURA - career counselling for adults project has helped the employed, the unemployed and those outside the labor market to obtain up-to-date information, advice and guidance on various educational options and professions, employment opportunities and personal social benefits related to studying. To carry out of our main principles we have maintain information, advice and guidance services so that they can all be found at the same location via a low threshold and multichannel service. In order to effectively train adults and take account of their day-to-day challenges, more support and guidance are required during courses than an educational institution can offer within the limits of its normal activities. A “champion of mature students” that fulfils such roles is sometimes needed at certain focal points of life and education.

The project has been ran in cooperation with South Savo Vocational College and Savonlinna Vocational College SAMI. Both vocational colleges have been building information, advice and guidance services for anyone inside its everyday activity. The project had a role to developing those services special in its mode of operation and creating cooperation networks. The AURA-project were performing information, advice and guidance services that are individual, customer friendly and easy to use.

The measures which were implemented in this project were helping customers finding suitable courses and helping them make applications to the valid courses. The other measures focused customers which were studying either of these two vocational colleges during the courses and when the customers were at the end of the courses and starting to look a job or higher education.

The projects succeeded to serve over 550 customers in South Savo area. 22 percent of our costumers started vocational courses during the services, unemployed rate among our customers was 17 percent lower than before they entered in to the project. As well quite significant percentage (21 percent higher) of our customers was managed to find a job during the services. These results were to be found from information of our customer feedback survey wich we carried out in spring 2017.

4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset

4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?

Hankkeen lähtökohdista oli erityisesti työelämän monisyiset muutokset ja tarve vastata muuttuneisiin vaatimuksiin. Työvoiman osaamisvaatimukset ovat nyt ja lähitulevaisuudessa murroksessa monista eri syistä. Merkityksekkäin niistä on digitalisaation lisääntyminen kaikilla aloilla. Tämä lisää työvoiman liikkuvuutta, ammatinvaihtoa, työn sisällön uudistumista, uudelleen ja täydennyskoulutuksen tarvetta sekä riskiä jäädä työttömäksi. Työmarkkinat muuttuvat myös siten, että entistä useammalle itsensä työllistäminen ja/tai yrittäjyys ovat lähes ainoita vaihtoehtoja. Myös muut muutokset työelämässä, kuten globalisaatio, lisäävät aikuisten koulutustarpeita. Jotta työvoiman kasvaviin osaamistarpeisiin voidaan nopeasti reagoida, tarvitaan joustavaa ja tehokasta aikuisten ohjaustoimintaa.

Yksi hankkeen lähtökohdista oli myös nostaa huomioon näyttötutkintojärjestelmässä opiskelevien aikuisten tarve saada muutakin ohjausta kuin ammattiaineopettajan antamaa substanssiopetusta. Näyttötutkintojärjestelmässä tutkinnonsuorittajan tärkein ja läheisin ohjaava toimija on ryhmänohjaaja, jolla on osavastuu tutkinnonsuorittajan henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) etenemisestä ja toteutumisesta.

Ryhmänohjaajalle varattu taloudellinen resurssi on kuitenkin niin pieni, että substanssin ulkopuoliselle yksilöohjaukselle ei ole kunnolla aikaa.

Koska opiskeleva aikuinen ei kuitenkaan eroa kovin merkittävästi opiskelevasta nuoresta, ainakaan mitä tulee oppimiseen ja fysiologis-psykkisiin ominaisuuksiin, niin ohjauksen tarve on ilmeinen.

Tästä opiskelun ja hakeutumisvaiheen ohjauksen puuttumisesta tai vajavaisuudesta kertoo muun muassa näyttötutkintojärjestelmässä opiskelevien hyvin korkeat keskeyttämisluvut. Merkittävä osa hakeutuvista aikuisista hyötyisi, jos he voisivat keskustella vähän syvemmin alasta, johon on hakeutumassa ja saisivat myös tärkeää tietoa ajoissa esimerkiksi opintojen rahoituksesta. Suurin osa saatavilla olevasta tiedosta on kyllä aikuisen tavoitettavissa ainakin, mikäli osaa käyttää tietotekniikkaa. Meillä on edelleen hyvin paljon aikuisia ja jopa nuoria, joille internetistä hankittu tieto ei riitä, tarvitaan myös henkilökohtaista ja interaktiivista ohjausta. Hankkeella pyrittiin vastaamaan myös tähän asiaan.

Joissain aikaisemmissa hankkeissa, esimerkiksi OpinOvi-hankkeessa, keskityttiin joko hakeutumisvaiheeseen tai siihen kun opinnot ovat keskeytyneet ja tutkinnonsuorittamista yritetään jatkaa ja saattaa loppuun. AURA-aikuisten uraohjaushankkeessa huomiota kiinnitettiin koko koulutuspolkuun. Ohjaus alkaa siitä kun ihminen harkitsee lähtisikö opiskelemaan ja jos päättää hakea, jatkaa tuki hakeutumisvaiheen ohjauksena ja läpi koko koulutuksen ajan ja jopa päättövaiheen yli, jatko-opintoihin hakeutumisen tai työllistymisen tukemiseen.

Hankkeen kehittämistarve liittyi etelä-savolaisten aikuisten matalankynnyksen tieto-, neuvonta- ja uraohjauksen (TNO) kehittämiseen, siten että ilman ammatillista koulutusta olevien olisi helppo hakeutua toisen asteen ammatilliseen koulutukseen ja saada tutkinto suoritettua. Vaikka hanke itsessään ei ole perustanut maakunnallista matalankynnyksen ja kaikille avointa ohjauspalvelua, niin olemme olleet vahvasti mukana luomassa ja synnyttämässä toimintatapoja ja käytänteitä, joiden avulla maakunnan kaksi suurinta oppilaitosta on perustanut campuksiinsa kaikille avoimet ohjauspisteet. Etelä-Savon ammattiopistossa on käytössä Esedu-Pisteet, joihin lukeutuu mm. Haku-Piste, E-Piste. Pisteiden palvelut ovat tarkoitettu opiskelijoille, henkilökunnalle ja hakijoille. Esedu-pisteet löytyvät kaikista Esedun kampuksista. Savonlinnan aikuis- ja ammattiopistossa (SAMI) on keskitetty syksyllä 2016 opiskelijapalvelut. Kenelle tahansa tarkoitettujen palvelut on keskitetty fyysisesti samalle käytävälle Pohjolankadun kampukselle. Opiskelijapalveluja (opinto-ohjaus, palveluohjaus ja opintosihteerin palvelut) saatavilla myös Paviljongin ja Humanian yksiköissä. Tämä lisäksi olemme olleet aktiivisesti mukana Etelä-Savon ohjaamotomijoiden verkostossa, jonka yhtenä tehtävän on ollut pohtia kaikenikäisten ohjaamon tulevaisuutta Etelä-Savossa.

Hankkeen tavoitteena on tarjota ammatillisen koulutuksen tarpeessa oleville etelä-savolaisille aikuisille henkilökohtaista tietoa, neuvontaa ja ohjausta. Tavoitetta tukevat toimenpiteet jaetaan kolmeen eri vaiheeseen. Toimenpiteiden vaiheet ovat ennen hakeutumista tapahtuvat ja hakeutumisen aikaiset toimenpiteet, koulutuksen aikaiset toimenpiteet ja valmistumisen aikaiset toimenpiteet. Näillä toimenpiteillä pyritään takaamaan hankkeen tavoitteiden toteutuminen. Hankkeen tavoitteena on lisäksi se, että alueen yritykset ja yhteisöt saavat tarvitsemaansa

osaavaa työvoimaa ja työntekijöilleen ajantasaista osaamista. Tavoitteisiin kuuluu lisäksi antaa alueen työnantajille ja yhteistyökumppaneille koulutusneuvontaa, esimerkiksi muuttuvista pätevyysvaatimuksista. Hanketoimijoiden mielestä hanke toteutui kohtuullisesti. Parhaiten onnistuimme asiakaspalvelussa ja asiakastyössä. Verkostoyhteistyöhön emme ole täysin tyytyväisiä osin siksi, että emme täysin pystyneet toimimaan tavoitteen mukaisesti ja osin siksi, että verkostoyhteistyöhön liittyvät vastuurajat ja tehtävät ovat epäselviä. Aina ei ole selvää, kuka vastaa ohjauksesta tai minkä organisaation tulisi ratkaista ongelma. Rajat ylittävät yhteistyö on kriittistä erityisesti asiakkaan ollessa hakeutumisvaiheessa.

4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?

Hanke on auttanut yli 550 maakunnan aikuista löytämään oman yksilöllisen polun koulutukseen ja työhön. Olemme auttaneet melko tasapuolisesti sekä hakeutumisvaiheessa olevia ihmisiä löytämään itselleen mieluisan alan että oppilaitoksissamme olevia aikuisopiskelijoita saattamaan opintopolkunsaa menestyksekkäästi loppuun ja tutkintoon. Niin ikään olemme auttaneet sekä hakeutuvia että opiskelevia löytämään työssäoppimispaikkoja ja myös työllistymään palkkatyöhön itselleen mieluisalle alalle. Hankkeen vaikutukset asiakastasolla ovat olleet hyvin myönteiset. Hankkeemme asiakkaista lähes puolet on ollut oppilaitoksissamme opiskelevia aikuisia ja hakeutuvia on ollut noin 43 prosenttia asiakkaistamme eli olemme palvelleet yli 230 etelä-savolaista ammatillista koulutusta pohtivaa aikuista ja asiakaspalautekyselymme tietoihin perustuen olemme pystyneet merkittävästi vaikuttamaan asiakkaittemme aktiivisuuteen. Asiakkaistamme 22 prosenttia on aloittanut ammatillisen koulutuksen! Lisäksi asiakkaistamme työttömänä on 17 prosenttia vähemmän ja työssäkäyviä 21 prosenttia enemmän. Näin ollen voimme todeta, että hankkeen toteuttamalla palvelulla on todella ollut merkitystä kohderyhmämme elämäntilanteeseen.

Toteutimme webropolilla ja sähköpostilla asiakkaille suunnatun palautekyselyn, jossa kysyimme sekä palvelumme laatua että palvelumme vaikuttavuutta. Asiakaspalautteemme perusteella voimme sanoa, että olemme onnistuneet palvelemaan asiakkaitamme erittäin asiantuntevasti ja asiakaslähtöisesti. Olemme saaneet olla myötävaikuttamassa uusien urapolkujen aloituksissa ja menestyksekkäissä loppuunsaattamisissa. Etelä-Savolaiset ovat päässeet mieluisiin koulutuksiin ja ovat löytäneet työtä tai muuta aktiivista toimintaa palveluun tulemisen jälkeen. Asiakaspalautekyselystä lisää kohdassa 6.4.

Eräs hankkeen tuloksista on ollut vaikuttaa molempien oppilaitoksiin syksyllä 2016 perustettujen palvelupisteiden toimintaan. Etelä-Savon ammattiopistossa on perustettu Esedu-Pisteet kaikkiin kampuksiin ja Samissa Opiskelijapalvelut niin ikään eri kampuksiin. Näihin palvelupisteisiin voi ottaa yhteyttä niin opiskelijat, opettajat, kuin koulutukseen hakeutumista pohtivatkin ihmiset. Palvelupisteiden ja AURA-hankkeen toiminnan seurauksena oppilaitosten aikuisryhmien opettajat ovat saaneet omalle työllensä vahvistusta ja vertaistukea. Alkujäykkyyden ja ehkä pienen ennakkopelon jälkeen monilla aloilla ovat opettajat turvautuneet hankkeemme palveluun. Monilla aloilla on nykyään opiskelijoina huomattavan paljon erityistä tukea tarvitsevia aikuisia. Opettajat saattavat kokea riittämättömyyden tunnetta, koska heille kohdennettu aikaresurssi on pois muilta opiskelijoilta ja substanssiopetuksesta. Monet opettajat ovat myös kovin yksin ryhmiensä kanssa, vaikka oppilaitoksissa pyritään moniammatilliseen ja laajaan yhteistyöhön, se ei ole käytännössä kovin helppo toteuttaa, koska alat ja aloilla opiskelevat aikuiset ja tuen tarpeet ovat kovin erilaisia. Samat menetelmät eivät välttämättä käy kaikille aloille.

Aikuisten opiskelua leimaa melko vahvat ennakkoluulot. Aikuisten odotetaan olevan itseohjautuvia, aktiivisia, oman historiansa tuntevia toimijoita, jotka pystyvät ratkaisemaan yksin kaikki eteen tulevat haasteet niin oman alan löytämiseen kuin esimerkiksi opintojen rahoituksen selvittämiseen liittyen. Samanlaiset ennakkoluulot koskevat näitä opiskelijoita opettavia opettajia. Heidän oletetaan selviävän pääsääntöisesti yksin heterogeenisten ryhmiensä opettamisesta, aikaansaamaan opetuksellaan korkeat opintojen läpäisemisprosentit, haasteellisten opiskelijoiden tukemisesta ja isoista jopa useita kymmeniä opiskelijoita sisältävistä oppiainekokonaisuuksista. Ne opettajat, jotka toimivat oman ammattiaineopettajuutensa lisäksi erityisopettajina, ovat jos mahdollista, vielä syvemmällä näissä ennakkoluuloissa. Omien niin sanottujen normaaliopiskelijoiden lisäksi heidän vastuullaan on suuri määrä erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden joukko. Vaikka oppilaitos saa näistä erityisopiskelijoiksi määritellyistä opiskelijoista korotettua valtio-osuuskorvausta, niin aina se raha ei kanavoitu sinne minne pitäisi. Tähän ongelmaan ei ole helppoa ratkaisua, mutta siitä aiheutuu erityisopettajille ja heidän opiskelijoilleen ylimääräistä haastetta läpäistä opintoja tavoite- tai edes maksimijassaa.

Olemme hankkeessa pohtineet miten voisimme auttaa ryhmänohjaajia heidän työssään näiden enemmän tai vähemmän haasteellisten opiskelijoiden kanssa ja yhtenä välineenä päätimme pilotoida Etelä-Savon ammattiopistossa aikuisopiskelijoille valmennuksen. Monella aikuisopiskelijalla opiskelunhaasteet eivät liity pelkästään oppimiseen tai pedagogiikkaan vaan muuhun elämän osa-alueeseen ja tähän voitaisiin valmennuksella kyetä vaikuttamaan. Koska hankkeemme toimii palveluohjauksen keinoin, ei siihen sovellu kovin hyvin valmentava työote, jota kuitenkin monet opiskelijat tuntevat tarvitsevan. Valmentavassa työotteessa on kyse pitemmästä ja prosessinomaisesta dialogista, jossa keskitytään yksilön voimaantumiseen ja itsetuntemukseen.

Vastataksemme tähän haasteeseen päätimme, rahoittajan kanssa neuvoteltuaamme, kilpailuttaa neuropsykiatrisen (NEPSY) valmentajan palvelun pilottina muutamalle Esedun aikuisopiskelijalle. Valmennus toteutettiin tuntityönä ja niin, että valmennusprosessi saatettiin alkuun hankkeen aikana ja jos on tarve jatkaa valmennusta hankkeen päättymisen jälkeen, niin olemme pyytäneet Etelä-Savon ammattiopiston koulupsykologia Kimmo Töttölää osallistumaan tähän pilottiin ja ottamaan vastuuta valmennuksen järjestämisestä näille pilottinnissa mukana olleille, mikäli sitä haluavat ja tarvitsevat. Töttölä on ilmoittanut olevansa mielellään mukana ja hänellä on jonkinmoinen mahdollisuus vaikuttaa valmennuksen jatkamiseen. Valmennuspalvelun tuottajalta on pyydetty lisäksi selvitys valmennuksen hyödyistä ja tarpeesta aikuisopiskelijoiden opintojen läpäisevyyden parantamiseksi Etelä-Savon ammattiopilaitoksessa.

4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen aikana hyväksi koettuja käytänteitä sekä työ- ja toimintamalleja tuodaan esille oppilaitosten henkilöstölle ja siten mahdollistetaan niiden hyödyntäminen ohjaustyössä. Hankkeen arviointimateriaalien perusteella tieto, -neuvonta- ja ohjauspalvelun asiakkaille tärkeimmäksi kanavaksi osoittautui mahdollisuus saada kasvokkaista, henkilökohtaista ohjausta. Luonnollisesti tämä edellyttää hankkeen päättymisen jälkeen koulutuksen järjestäjiltä riittäviä henkilöstöresursseja sekä ohjausosaamisen jatkuvaa kehittämistä.

Kuten edellä jo todettiin, molempiin hankkeeseen osallistuneisiin oppilaitoksiin on perustettu syksyllä 2016 opiskelijapalvelut, jotka pitävät sisällään myös hakutoimiston eli kuka tahansa voi ottaa yhteyttä palveluun ja saada apua joko ammatillisiin opiskeluihinsa tai koulutukseen pääsemiseksi. Matalan kynnyksen palvelupisteet toimivat kasvokkaisen palveluntavan lisäksi puhelimitse ja sähköpostilla. Toivoa vain sopii, että nämä oppilaitosten palvelut ottavat käyttöön hankkeen työtavat ja mahdollistavat niiden käytön riittäväillä resursseilla. Hankkeen kokemukset säilyvät oppilaitoksissa hanketoimijoiden jatkaessa työtään eri tehtävissä. Lisäksi uskomme, että olemme pystyneet vaikuttamaan molempien oppilaitosten opetushenkilöstön asenteisiin, koska oppilaitoksissa on koko AURA-hankkeen aikana tehty tiivistä yhteistyötä erityisesti kotityö- ja puhdistuspalvelualan, liiketaloudenalan, marata-alan ja puualan opettajien kanssa. Yhteistyö on tehty muun muassa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden sekä maahanmuuttajaopiskelijoiden työllistämiseen liittyvissä rekrytointiprosesseissa. AURAN palveluohjaajan rooli rekrytointiprosessissa on ollut esimerkiksi auttaa opiskelijaa yksilöllisen, selkokielen cv:n ja työhakemuksen laatimisessa sekä henkisessä valmistautumisessa työpaikkahaastatteluun. Jokaiselle valmistumisvaiheessa olevalle erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle on pohdittu omien vahvuksien ja valmiuksien mukaista täsmätyöpaikkaa, jota on yleensä myös haettu. Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden

työllistymisen haasteeksi kielellisten ja kulttuuristen erojen lisäksi on osoittautunut suomalaisessa palvelujärjestelmässä ja työelämässä toiminen. Opetushenkilöstö on ymmärtänyt jo aiemminkin erinomaisesti yhteistyön tarpeen ja hyödyllisyyden, ja toivon mukaan jatkossa heidän on aikaisempaa helpompi ryhtyä yhteistyöhön, koska hyvät kokemukset madaltavat yhteistyökynnystä.

4.4 Toteutuiko hanke aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiinko suunniteltu kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Hanketta toteutettiin Etelä-Savon 14 kunnan alueella ja maantieteellinen alue ei muuttunut hankkeen aikana. Koska hanketta toteutettiin oppilaitoslähtöisesti, palvelu oli paremmin saavutettavissa suuremmissa taajamissa, mutta verkostomaisen työtavan ja ahkeran vierailutoiminnan ansiosta myös pienempien kuntien asukkaat pystyivät hyödyntämään palvelua. Käytännössä palvelua käytettiin niin, että paikallinen toimija, esimerkiksi työpajan työvalmentaja otti yhteyttä AURA-hankkeeseen ja asiakkaan asiaa hoidettiin yhdessä paikallisen toimijan ja asiakkaan kanssa.

Jonkin verran palvelu laajeni maakunnan ulkopuolelle, mutta vain sähköisten työkalujen käyttämisessä. Messengerin, puhelimen ja s-postin käyttäminen ei ole sidottu maantieteelliseen alueeseen, joten on luonnollista, että ohjausta annettiin myös ihmiselle, joka ei asu maakunnan alueella, jos hän apua pyysi. Näitä tapauksia ei kuitenkaan ollut montaa, joten voidaan todeta, että maantieteellinen määrittely oli toimiva ja se myös toteutui.

Hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen ei hankeaikana tullut muutosta. Ainut muutos koski hankkeen henkilöstöä. Maaliskuun 2017 alusta lähtien Esedun palveluohjaaja Jukka Siitonen siirtyi toiseen Ammattiin!-hankkeeseen ja hänen tilalleen tuli palveluohjaajaksi Jukka Pesonen, joka toimi ennen tätä tehtävää asiantuntijana Topiks-hankkeessa.

5 Seurantatiedot

5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Hankkeelle asetettiin määrälliset tavoitteet, joiden perusteella hankkeen piti palvella hankeaikana noin 500 etelä-savolaista aikuista ja 19 etelä-savolaista yritystä. Hankkeelle asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin hankkeen oman asiakasrekisteröinnin perusteella. Anonymiä rekisteriä ryhdyttiin pitämään syksystä 2015 ja lopullisen muotonsa se sai tammikuussa 2016. ESR-seurantalomakkeiden perusteella hanke jäi kausa määrällisestä tavoitteesta, koska saimme kerättyä ESR-aloituslomakkeita vain 155 kappaletta 6.6.2017 mennessä.

Miksi lomakkeita on saatu kerättyä niin vähän? Syitä on monia. Hankkeen alkuvaiheessa meillä oli tieto, että asiakas voi olla vain yhdessä hankkeessa ja kun teimme yhteistyötä useiden asiakkaiden kanssa esimerkiksi Topiks-hankkeen ja Osaaja-hankkeen kanssa, niin emme tällaisilta asiakkailta lomakkeen täyttämistä edes pyytäneet. Toisaalta kaikki ihmiset eivät halua antaa tietoaan tällaisiin lomakkeisiin ja osaa ihmisistä on ollut haasteellista tavoittaa jos esimerkiksi ESR-seurantalomaketta ei ole täytetty ensimmäisessä tapaamisessa. Lisäksi tässä on huomioitava se seikka, että keräsimme ESR-seurantalomakkeita vain niiltä asiakkailta, joita on henkilökohtaisesti ja kasvokkain tavattu ja joille ei ole annettu pelkästään kertaluonteista tietoa esimerkiksi, milloin jokin koulutus on haettavissa. Olemme hankkeen toiminta-aikana pitäneet lähes 20 koulutusinfotilaisuutta, joissa olemme tavanneet yli 200 ihmistä. Jos olisimme keränneet myös näiltä ihmisiltä ESR-seurantalomakkeita, olisimme saaneet kerättyä niitä lähes määrällisen tavoitteen verran. Näitä koulutusinfoissa tavattuja ihmisiä ei ole myöskään merkitty asiakasrekisteriin jollei heidän kanssa ole keskusteltu kahden kesken. Koulutusinfot ja osallistujamäärät on kirjattu ainoastaan projektipäällikön päiväkirjaan.

Yrityskontakteja on ollut kaikkiaan 20 kappaletta. Yrityskontaktit ovat olleet pääsääntöisesti opiskelijoiden työssäoppimiseen liittyviä kontakteja. Nämä kontaktit ovat tapahtuneet pääsääntöisesti paikanpäällä käymällä ja jonkin verran puhelimitse. Esedussa kerätään oppilaitoksen toimesta C&Q-kyselyjä, joissa työpaikoilta kysytään muun muassa yrityksen henkilöstön koulutustarpeesta ja työssäoppimispaikkojen tarjoamisesta. C&Q-kyselyn tuloksia sovelletaan Etelä-Savon ammattiopistossa johdon määrittelemällä tavalla ja liiketaloudellisiin tavoittein.

Seuraavissa kappaleissa paneudutaan tarkemmin asiakkaihimme ja tiedot on saatu hankkeen omasta anonymistista asiakastietorekisteristä. Kuvaamme asiakkaitamme myös esimerkiksi. Hankkeen alusta 1.8.2015 raportointihetkeen 6.6.2017 mennessä hankkeen webropol-tilastoihin on merkitty 970 asiakasyhteydenottoa. Hankkeeseen yhteydessä olleiden henkilöiden ikä – ja alueellinen jakauma näyttäytyy raportointihetkenä seuraavasti. Naisia on ollut 576 eli 60 % ja miehiä 387 eli 40 %. Iän mukaan jaoteltuna eniten asiakkaita kuului ikäryhmään 25-44 vuotiaat. Heitä aineistosta oli 41 %. Toiseksi suurimman ikäryhmän muodostivat alle 24 –vuotiaat, joita oli 26 %. Edellisen ryhmän kanssa lähes yhtä suuri joukko oli 45-54 –vuotiaat, joita aineistosta oli 24 %.

Suurin osa yhteydenotajista oli Mikkeliin seutukunnasta. Seutukunnasta yhteydenottoja tuli kaikkiaan reilut 50 %. Toiseksi eniten yhteydenottoja hankkeeseen tuli Savonlinnan seutukunnasta. Seutukunnan osuus yhteydenotoista oli reilut 40 %. Loput, eli vajaa viisi prosenttia yhteydenotoista tapahtui Pieksämäellä. Pieksämäen asiakaspalvelu hoidettiin siten, että hanketyöntekijä kävi Mikkelistä Pieksämäellä Kuusiteillä kerran kahdessa viikossa. Jälkiviisaana voidaan todeta, että menestyksenkäs henkilökohtainen ja kasvokkainen palvelu vaatii riittävää läsnäoloa.

AURA-hankkeen työntekijöihin ottivat eniten yhteyttä oppilaitoksissamme opiskelevat aikuisopiskelijat. Kaikkiaan opiskelijoiden määrä yhteyttä ottaneista oli 44 %. Opiskelijoita hieman pienempi ryhmä oli koulutukseen hakeutuvat, joita oli 42 %. Loput eli 14 % olivat oppilaitosten sisäisiin ja ulkoisiin verkostoihin kuuluvia työntekijöitä. Sisäisiin verkostoihin kuuluvista työntekijöistä merkittävin ryhmä oli ryhmäohjaajat ja muut opettajat. Ulkoisista ryhmistä aktiivisesti hankkeeseen yhteydessä oltiin esim. TE-palveluista.

Entä mitkä ovat hankkeeseen yhteyttä ottamisen syitä? Hanketyöntekijät kuvasivat Webropol-tilastoon sanallisesti asiakkaiden ohjaukseen ja neuvontaan tulon sisältöjä, jotka tässä raportissa on nimetty yhteydenottojen syiksi. Tässä yhteydessä termit sisältö ja syy katsotaan tarkoittavan samaa asiaa. Yhteydenottojen syykirjauksia raportointihetken mennessä oli kaikkiaan 621 kappaletta. Analyysin kannalta on huomioitava, että kaikista hankkeeseen yhteyttä ottaneista ei ole kirjausta yhteydenoton syistä. Syykirjaus on tehty 64 %:sta kaikista yhteyttä ottaneista (N = 970). Ohjaukseen tulon syykuvausten suuresta määrästä johtuen tähän loppuraporttiin on valittu analyysia varten satunnaisotantaperiaatteella kaikista 621 syykirjauksesta 25 %:n otos eli 155 kappaletta. Webropolin tilastoiduista syistä koulutukseen ohjaus ja opintojen rahoitus oli yhteydenottojen yleisin syykokonaisuus. Yhteen laskien nämä syyt muodostivat lähes puolet (49 %) yhteydenotoista. Seuraavaksi suurin webropolin kirjattu syykokonaisuus oli opiskelijoiden opiskelussaan kokemat haasteet. Näistä syistä johtuvia yhteydenottoja oli kaikkiaan 25 %. Edellä mainittuja seikkoja huomattavasti harvemmin syinä olivat yhteydenotot, jotka liittyivät tukeen työssäoppimispaikan löytämisessä (6 %) ja työpaikan haussa (5 %). Muita yhteydenottosyitä olivat mm. oppilaitosten sisältä tulleet ja ulkopuolisen verkoston tekemät konsultointipyyntö. Näiden osuus yhteydenottojen syistä oli 15 %.

Hankkeeseen tehdyistä yhteydenotoista on kerätty edellä kuvattujen määrällisten tietojen lisäksi myös hanketyöntekijöiden kirjaamia sanallisia kuvauksia yhteydenottojen syistä. Kirjaukset on luonnollisesti tehty nimettömästi. Seuraavaksi on ryhmiteltyinä esimerkkejä näistä kuvauksista. Ensimmäisessä ryhmässä on kuvattu asiakkaita, jotka suunnittelivat hakeutuvansa opiskelemaan ammatillisia opintoja ja tarvitsivat siihen neuvontaa, tukea ja ohjausta. Toisessa ryhmässä on kuvauksia opiskelijoista, joilla ilmeni ongelmia opiskelussaan. Muihin ryhmiin kuuluvia – top-paikan saamisessa apua tarvitsevat sekä työnhakuapua tarvitsevat - tapauskuvauksia ei ole tähän raporttiin otettu ko. ryhmien pienuudesta johtuen.

Ryhmä 1: Hanketyöntekijöiden kirjaamia case-esimerkkejä ohjauksen ja neuvonnan syistä. Asiakkaina ammatilliseen koulutukseen hakeutumista suunnittelevat henkilöt.

• Esimerkkihenkilö 1: "Aikuiskoulutus kiinnostaa, koulutusvaihtoehtoja kartoitettiin ja rahoitukseen liittyviä asioita selvitettiin."

- Esimerkki 2”... potkut saanut ja 21 vuotta työnantajaansa palvellut varastonhoitaja. 2,5 vuotta työttömänä ja nyt alkaisi koulutus kiinnostaa. Keskusteltu näyttötutkinnoista ja rahoituksesta. Käyty tarjontaa läpi ja keskusteltu mahdollisuuksista.”
- Esimerkki 3: ”Asiakas terveyssyistä haluaa alan vaihtoa, opintovapaalla nykyisestä vakityöstään...”

Ryhmä 2: Case-esimerkkejä hanketyöntekijöiden kirjaamista opiskelijoista, jotka tarvitsivat tukea ja ohjausta omiin opiskeluihinsa. Huolenilmaukset tulivat joko opiskelijoilta itseltään, opettajilta tai ulkopuolisista verkostoista.

- Esimerkki 1: ”Opintoja rästissä, huoli valmistumisesta...motivaatio-ongelmia...ryhmänohjaajan/opiskelijan/palveluohjaajan tapaaminen/opintojen raamittaminen, aikatauluttaminen kevään ajaksi.”
- Esimerkki 2: ”Motivaatio-ongelmia, sitoutumisen vaikeutta, ammatinvalinnasta keskusteltiin ja mahdollisista vaihtoehdoista.”
- Esimerkki 3: ”Opettajan pyynnöstä puhelimitse ja wilman kautta tavoiteltu, huoli opintojen edistymisestä, tekemättömiä tehtäviä ja tenttejä.”

Hankkeen työntekijöiltä saatujen tietojen perusteella voidaan todeta, että suuri osa huolen ilmauksista tuli opettajilta. Opettajilla ei ole kovin runsaasti aikaa haasteellisissa tilanteissa olevien opiskelijoiden ohjaukseen ja tukeen. Erityisesti aikuisopiskelijoiden kohdalla tilanne on hankala siksi, että he eivät kuulu kuratiivisten palvelujen piiriin. Nykyisin aikuisopiskelijat kuuluvat opinto-ohjaajien ohjauksen piiriin, mutta kuinka suuressa määrin ensisijaisesti nuorten opiskelijoiden parissa työskentelevillä opoilla riittää resursseja aikuisille?

Millaisista tietolähteistä asiakkaat saivat tiedon AURA-hankkeen palveluista? Suurin yksittäinen ryhmä, jolta asiakkaat olivat saaneet tiedon hankkeesta, oli ryhmänohjaajat. Heidän osuutensa tiedonlähteenä oli n. 40 %. Opinto-ohjaajien osuus oli 10 %. Suurin osa eli hieman yli puolet asiakkaista oli saanut tiedon hankkeesta muualta kuin edellä mainituilta tahoilta. Tilaston lähempi tarkastelu osoitti, että tähän muuryhmään kuuluvia tiedon lähteitä olivat mm.: palveluohjaajat, TE-palvelut, messut: mm. rekryon-messut, verkostokumppanit, netti: mm. facebook, VauhtiaAmmattiuralle koulutus sekä lukuisa joukko muita yksittäisiä tiedon lähteitä kuten esim. sukulaiset tai kaverit. Mediasta tiedon ilmoitti saaneensa vain muutama henkilö.

5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?

Mielestämme hankkeelle asetetut tavoitteet ja indikaattorit olivat tarkoituksenmukaiset ja palvelivat myös palvelun toteuttamista. Sisällöllisesti ajatellen ESR-seurantalomakkeen kysymykset olisivat voineet ehkä paremmin kohdistaa hankkeemme tavoitteisiin, asiakasvirtaan ja asiakkaisiin. Tavoitteiden 9.1 ja 9.2 ESR- seurantalomakkeiden kysymykset eivät oikein istuneet hankkeemme tavoitteisiin, koska niissä keskityttiin hyvin pitkälti koulutukseen, jota hankkeemme ei tarjonnut. Samoin lomakkeiden täyttämässä oli suuria haasteita ja hankkeajan loppupuolella siirryimme käytäntöön, jossa asiakas täytti sekä aloitus että lopetuslomakkeen samassa tapaamisessa. Tämä käytäntö tietenkin syö lomakkeiden tietojen hyödynnettävyyttä, koska se vääristää toimenpiteiden seurauksia.

Olemme toteuttaneet yhdessä Koulutuskeskus Salpaus - kuntayhtymän Kohtaamo-hankkeen kanssa sekä asiakkaille että verkostokumppaneille suunnatun palautekyselyn syksyn 2016 ja kevään 2017 välisenä aikana. Halusimme kyselyllä tietää olemmeko onnistuneet työssämme? Vastajien palaukset molemmissa kyselyissä hyvin vahvasti puolsivat onnistumistamme ja erityisesti olemme onnistuneet sekä ohjaus- ja asiakaspalvelutyössä että koulutukseen ohjaamisessa. Asiakaspalautekyselyssä kysimme vastaajien tilannetta palveluun tullessa ja vastaushetkellä ja selkeästi kaikissa muissa ryhmissä paitsi pitkäaikaistyöttömissä työttömyys oli vähentynyt ja koulutuksessa olevien määrä oli kasvanut. Pitkäaikaistyöttömien tilanteen muuttamattomuudelle voidaan löytää selityksiä muun muassa asiakassuhteen keskeneräisyydestä eli monet pitkäaikaistyöttömät ovat psyykkisesti ja fyysisesti vajaakuntoisia ja näin ollen harkitsevat hakevansa tai ovat jo hakenneet ammatilliseen kuntoutukseen. Nämä prosessit ovat yleensä sen verran pitkiä, että emme ole hankkeessa ehtineet auttaa alkua pitemmälle. Toisaalta asiakaspalautekyselymme aikaperspektiivi on hyvin vaihteleva, eli osa vastaajista on ollut asiakkaanamme jo useita kuukausia ja useita tapaamisia, osa taas on vastannut kyselyyn vain parin kontaktikerran ja viikon jälkeen. Ilahtuttavaa on tästäkin näkökulmasta se, että olemme onnistuneet palvelemaan hyvin lähestulkoon kaikkia asiakkaitamme! Hankkeen kohderyhmälle tehdystä asiakaspalautekyselystä tarkemmin jäljessä.

Teimme toukokuun alussa Asikkalassa Salpauksen tiloissa Kohtaamo-hankkeen väen kanssa vertaisarvioinnin. Tulokset olivat hyvin samankaltaiset. Verkostokyselyssä jakaumat olivat hyvin lähellä toisiaan melkein kaikissa kysymyksissä. Asiakaskyselyssä oli vähän enemmän vaihtelua, mutta sen voi olettaa olevan seurausta hankkeiden asiakastyypin erilaisuudesta. AURA-hankkeessa suurin asiakasryhmä on opiskelijat, joita Kohtaamo-hankkeessa ei ole juurikaan. Myös ikäjakauma poikkeaa, Kohtaamossa on asiakkaina vain alle 30-vuotiaat, kun AURA-hankkeen asiakkaiden ikäjakauma on tasaisempi ja asiakkaina on myös yli 30-vuotiaita. Pääsääntöisesti asiakkaat ovat olleet täysin tai osittain samaa mieltä palvelu laadukkuudesta kaikissa eri teemoissa. Erityisesti on huomioitava, että sekä verkosto- että asiakaskyselyssä tyytyväisyys on suurinta teemoissa, jotka kohdistuvat itse ohjauspalveluun ja palvelun olemassaoloon. Mitä kauemmaksi mennään itse ohjaustilanteesta, esimerkiksi kolmanteen osapuoleen vaikuttamiseen, sitä enemmän vastauksia tuli en osaa sanoa-kohtaan ja jakaumat olivat tasaisemmat. Mitä teemoja kyselyiden perusteella voidaan nostaa esille? Vuoropuhelu verkoston kanssa tulisi olla kiinteämpää, vaikka aikuiset eivät ole samalla lailla tiilivelvollisia kuin nuoret (alle 25). Ohjauspalvelussa on tärkeää kohtaaminen eli ohjaajien asenteellinen ammattitaito. Kohtaamisessa on tärkeää nähdä, kuulla ja ymmärtää asiakas oman elämänsä asiantuntijana. Tärkeää on myös ohjausosaamisen laaja-alainen hyödyntäminen yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti. Ohjaus koetaan tärkeäksi kaikissa ikäryhmissä. Myös aikuiset tarvitsevat henkilökohtaista (kasvokkaista) ohjausta, tukea ja kannustusta.

Joka tapauksessa molemmissa hankkeissa ja molemmilla alueilla lopputulema on, että monikanavainen, henkilökohtainen, yksilöllinen ja asiakaslähtöinen palvelu saa aikaan muutosta ja kiitosta! Kaikenikäisille tarkoitettu ohjauspalvelu tulisi olla ylipäättävästi saatavilla. Ohjaajilla tulisi olla riittävä kohtaamisen taito ja ohjausosaaminen. Ohjauspalvelua on oltava tarjolla riittäväillä resursseilla, jolloin sen on mahdollista vastata asiakkaiden tarpeisiin ja joka saa hyvää palautetta ohjaus- ja asiakaspalvelusta niin yksittäisiltä asiakkailta kuin yhteiskumppaneilta. Moniammatillinen verkostoyhteistyö on elintärkeää ja jatkuvaa. Palautettakin on siis jatkuvasti kerättävä.

6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?

AURA-hanke on 17 prosentin flatrate-hanke. Hanke on omalta osaltaan tehnyt hanketyötä tutuksi ja tuonut esille oppilaitosten hanketyötä tekevien henkilöiden osaamista. Uuden hankeohjelmakauden painopisteiden toteuttaminen hankkeessa lisää hanketyötä tekevien henkilöiden ymmärrystä alueen olosuhteista.

Hankkeen tuottama palvelu kohdistui ensisijaisesti maakunnan aikuisväestöön ja varsinkin niihin, joilla ei ollut ammatillista koulutusta. Toissijaisesti palvelu kohdistui oppilaitosten opettajiin, opinto-ohjaajiin/opiskelijapalveluihin ja oppilaitosten johtoon. Koska hankkeemme toimi verkostomaisesti ja aikuisia tutkinnonsuorittajia ohjattiin yhteistyössä ryhmänohjaajien ja muiden ohjausta antavien tahojen kanssa, niin hankkeen toimintaperiaatteet, arvot ja asenteet välittyivät myös esimerkiksi oppilaitosten henkilökuntaan. Tämä oli yksi hankkeen kirjoittamaton tavoitekin, eli saada asenteellista muutosta aikaiseksi oppilaitoksissa ja niiden henkilöstössä.

Aikuisten ohjaus tulisi nähdä yhtä tärkeänä ja tarpeellisena kuin nuortenkin ohjaus. Tämän päivän aikuiset ovat eilisen nuoria haasteineen ja ongelmineen ja näitä haasteita tulisi säännönmukaisesti kartoittaa ja mahdollistaa haasteita kokeville ihmisille ohjauksellisia toimenpiteitä. Kaikki nuoret tai aikuiset eivät tarvitse ylimääräistä apua tai tukea opinnoissaan tai niihin hakeutumiseksi. Tähän yhtenevään suuntaan on nyt oppilaitoksissa myös lähdetty ja vaikka siihen osasyynä on tuleva ammatillisen koulutuksen reformi, niin uskomme verkostolta saamamme hyvän palautteen perusteella, että hankkeellamme on ollut oikeasti vaikutusta asenteisiin ja olemme pystyneet toimillamme kannustamaan myös opettajia ottamaan vastuuta ja kantaa ohjauksen puolesta. Vaikka opettaja turvautuu muiden apuun ohjaustehtävässään, se ei merkitse sitä, että opettaja ei selviäisi työtehtävistään eikä sitä, että hän olisi heikko! Tärkeintä tässä asiassa on oppilaitoksen johdon sitoutuminen ja asian tunnustaminen. Opettaja ei saisi jättää yksin ohjaustyössään!

6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?

Hankkeen ennakoituiden riskit liittyivät lähinnä kohderyhmän tavoittamiseen ja välillisesti kohderyhmän kanssa toimiviin tahoihin. Kyse oli siis siitä, että tavoitamme asiakkaita ja saammeko yhteistyötä syntymään ulkoisen verkoston ja sisäisen verkoston kanssa. Ulkoiseen verkostoon kuuluvat muun muassa TE-palvelut, kaupunkien työllistymis- ja sairaanhoidon palvelut, ammatillista kuntoutusta hoitavia tahoja ja maakunnan kuntien ohjaamot. Hankkeen sisäiseen verkostoon kuuluu hanketta toteuttavien oppilaitoksen henkilöstö. Koska hanke toimi verkostomaisesti ja asiakkaiden hankinta oli hyvin pitkälti verkoston varassa, niin tähän liittyi pieni pelko siitä, ohjaavatko nämä toimijat asiakkaitaan oppilaitoksessa olevaan palveluun. Toisaalta meillä oli epävarmuutta siitä, miten oppilaitosten aikuisia opettavat opettajat ottavat meidät ja ehdotuksemme vastaan. Savonlinnan ammatti- ja aikuisopiston palveluohjaaja Sari Nyrhinen tunsu oppilaitoksen henkilöstöä vuosien oppilaitostyökokemuksen ansiosta ja palveluohjauksen työkuulturista hänellä oli vahvaa aikaisempaa kokemusta. Etelä-Savon ammattiopistossa taas molemmat toimijat eli Jukka Siitonen ja Timo Häkkinen, olivat opettajille vieraampia.

Ratkaisimme riskit ja pelot kuitenkin hyvin perinteisellä ja toimivallakin tavalla. Kävimme hankkeen alussa tapaamassa kaikkia mahdollisia yhteistyökumppaneita ja sovimme heidän kanssa, että teemme yhteistyötä. He voivat käyttää meidän asiantuntijuutta itse hyväksi tai lähettää asiakkaitaan meidän luo, me taas saimme omaan asiakastyöhömme toimivan asiantuntijaverkoston. Melko usein asiakkaillamme on haasteita ratkaistavana myös muualla ja muissa asioissa kuin oppilaitoksessa ja oppimisessa. Vaikka käytämme hankkeessa uusia menetelmiä ja välineitä ja pyrimme siihen, että asiakkaan ei tarvitse hypätä luukulta luukulle, niin tällaisesta työstä ei voi hoitaa ilman perinteistä kasvokkaista tapaamista ja keskustelua.

Hankkeessa toteutettiin melko vähän suoraa asiakasmarkkinointia. Tämä oli tietoinen päätös, koska tavoitteena oli aikaansaada pysyvää muutosta oppilaitoksissa ilman ammatillista koulutusta olevien aikuisten ohjauksessa. Yhtenä hankkeen tavoitteenahan oli synnyttää matalakynnyksinen ja monikanavainen palvelupiste maakuntaan ja koska hanke toimi oppilaitoslähtöisesti oli luonnollista yrittää vaikuttaa oppilaitosten toimintaan ja asenteeseen. Rakentamalla jokin ylimääräinen ja oppilaitoksista irrallinen palvelupiste, olisi se hankkeen päättyessä ajettu todennäköisesti myös alas. Tätä päätöstä tukee myös oppilaitosten rooli ja toiminta koulutusten markkinoinnissa eli oppilaitokset markkinoivat haussa oleviaan koulutuksiaan melko aktiivisesti ja monikanavaisestikin. Palvelupisteeseen ottaa yhteyttä hyvin pitkälti sellaiset ihmiset, jotka harkitsevat syystä tai toisesta koulutukseen hakeutumista ja siksi heille tarkoitettu palvelu on järkevää rakentaa oppilaitoksiin. Brändin luomista tällaisissa lyhytaikaisissa ja varmasti päättyvissä hankkeissa tulisi mielestämme välttää.

6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?

Hankkeen ohjausryhmä oli hyvä sekoitus vankkaa asiantuntemusta ja ajankohtaisuutta. Jäsenissä oli pitkänlinjan ohjausammattilaisia ja nykyhetken tarpeen tunnistajia. Siksi ohjausryhmä oli hyvin aktiivinen ja aikaansai hyvää ja kriittistä keskustelua hankkeen toteutuksesta ja tarpeesta. Parhaassa tapauksessa ohjausryhmä tukee ja kannustaa projektiryhmää, ja samalla pitää hankkeen toimijat aktiivisina ympäristön tapahtumille. Ohjausryhmä rooli on neuvoantava, mutta se voi myös arvovalloillaan vaikuttaa hankkeen toteutukseen ohjaamalla hanketta siihen suuntaan, jonne ohjausryhmän jäsenet katsovat palvelun kuuluvan. Ohjausryhmältä ei kerätty muodollista tai määrällistä palautetta. Palaute on yleensä saatu keskustelujen ja puheenjohtajan yhteenvedon muodossa ja se on ollut pääsääntöisesti myönteistä. Hankkeen toteuttaminen on ollut maantieteellisesti sangen laajalla ja taloudellisesti eriytyneellä alueella haastavaa. Tämä seikka ei jäänyt ohjausryhmältäkään huomiotta ja sen huomioiminen tämän tyyppisessä palvelussa vaatii keskustelua ja ratkaisujen hakemista. Se mikä toimii täällä, ei välttämättä toimi toisaalla! Tarve on yhteinen ja samankaltainen – ihmisten tulisi saada tietoa, neuvontaa ja ohjausta ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseen – ja hyvään lopputulokseen voidaan päätyä useammallakin tavalla.

Yhtä kaikki ohjausryhmältä ei ole jäänyt huomiotta henkilökohtaisen ja kasvokkaisen TNO-palvelun tärkeys ja tarpeellisuus. Opettajat ja työpaikkaohjaajat ovat saaneet AURA-hankkeen palveluohjauksesta kaivattua lisäresursseja ja selvittelyapua erityisesti opintoja tukeviin prosesseihin. Oppimisvaikeudet, toiminnan ohjauksen vaikeudet, sähköiset viestimet ja digitaaliset toimintaympäristöt, aikaisemmat huonot koulukokemukset, jännittäminen, elämänhallinnan haasteet, monien vastuiden ja velvoitteiden ja voimavarojen yhteensovittamisen vaikeudet, jotka käytännössä näkyvät poissaoloina, vaikeutena sitoutua ja motivoitua koulutuksesta.

Tiivis, moniammatillinen yhteistyö ja aktiivinen yhteydenpito oppilaitosten sisäisen ja ulkoisen verkoston kanssa on koettu erittäin toimivaksi, yksilölliseksi ja asiakaslähtöiseksi toimintamalliksi. Asiakas on ollut tässä yhteistyöprosessissa mukana vahvasti osallisena, oman elämänsä asiantuntijana. Vierailut ja esittäytymiset ja tutustumiset opiskelijaryhmissä sekä osallistuminen aktiivisesti oppilaitosten järjestämiin tapahtumiin ovat osaltaan madaltaneet kynnyksiä. AURA-hankkeen toimijoina meidät on koettu helposti lähestyttäviksi ja ohjauspalvelumme on ollut nopeasti tavoitettavissa ja saatavilla.

Erityistä tukea ja pidempikestoista ohjausta tarvinneet opiskelijat ovat kokeneet saaneensa yksilöllisesti apua, ohjausta ja tukea opintojensa edistämiseksi. AURA-hankkeen palveluohjaajien jalkautuva työote on mahdollistanut muun muassa matalankynnyksen työssäoppimispaikkojen löytymistä. Tukikäynnit opiskelijoiden työpaikoilla ovat mahdollistaneet elämänhallinnan tukemisen opintojen loppuun saattamiseksi sekä työllistymistä edistävät tukitoimet.

6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä olivat ilman ammatillista koulutusta olevat eteläsavolaiset aikuiset. Kuten jo edellä mainitsimme, toteutimme asiakkaillamme tarkoitettua palautekyselyä yhdessä Salpauksen Kohtaamo-hankkeen kanssa. Teimme kyselyt siis samoilla kysymyksillä ja samoilla periaatteilla. Asiakaskysely toteutettiin helmi-maaliskuussa 2017. Kyselylinkki lähetettiin kaikkiaan 138 henkilölle, joista 40 henkilöä vastasi kyselymme. Vastausprosentti oli siis noin 30. Kyselyyn valikoitu vain ne asiakkaat, jotka olimme tavanneet ja joilta oli kerätty ESR-seurantatiedot ja sitä kautta saatu sähköpostiosoite. Itse kysely ja analyysit tehtiin Webropol-ohjelmalla.

Vastaaajista naisia oli 66 prosenttia ja miehiä 34 prosenttia. Vastaaajien ikäjakauma noudatti melko hyvin hankkeen asiakkaiden ikäjakaumaa. Äidinkieleltään vastaaajat olivat 87 prosenttisesti suomenkielisiä ja 13 prosenttisesti muun kielisiä. Näitä muita äidinkieliä olivat kiina, venäjä, viro. Vastaaajien kotikuntajakauma noudatti asiakasrekisterin jakaumaa. Ennen palveluun tuloa vastaaajista yhteensä 50 prosenttia oli työttömänä. Työttömien jakauma painottuu alle 6 kuukautta ja yli 12 kuukautta työttömänä olleisiin. Opiskelemissa tai koulutuksessa oli palveluun tullessa noin 34 prosenttia vastaaajista. Työssä olevia vastaaajia oli aineistossa 11 prosenttia ja muussa (hoitovapaa, armeija yms.) oli 5 prosenttia.

Vastaajien koulutustaustan jakauma oli hankkeen asiakkaille tyypillinen. Pelkän peruskoulun suorittaneita oli aineistossa n. 14 prosenttia. Lukiotausta oli 11 prosentilla ja ammatillinen peruskoulutus oli n. 57 prosentilla vastaajista. Ammattikorkeakoulututkinto oli 5 prosentilla vastaajista ja yliopistotutkinto peräti 14 prosentilla. Mielenkiintoinen kysymys koski keskeytyneitä ammatillisista opintoja. Vastaajista n. 30 prosentilla oli yksi tai useampi keskeytynyt koulutus takanaan. Toisaalta 70 prosentilla vastaajista ei ollut taustalla keskeytyksiä. Toinen mielenkiintoinen kysymys koskee sitä, mistä vastaajat olivat kuulleet palvelusta eli mitä kautta hän on tullut palveluumme? Tässä aineistossa näyttää verkostomainen toimintatapa tuottavan suurimman asiakasvirran. Noin 84 prosenttia vastaajista oli saanut tiedon palvelusta muun ohjauspalvelun kautta. Vain 5 prosenttia oli saanut tiedon joko internetistä tai kaverilta.

Taustakysymysten jälkeen mielenkiinto kohdistui palvelun laatuun. Vastaajat antoivat pääsääntöisesti erinomaisen yleisarvosanan palvelustamme. Korkeimman arvosanan (5) ja toiseksi korkeimman (4) antoi aineistossa yhteensä 78 prosenttia vastaajista. Huonointa arvosanaa (1) ei antanut yksikään ja toiseksi huonoimmankin vain yksi vastaaja.

Asiakkaamme olivat hyvin tyytyväisiä palvelumme ohjaukseen ja asiakaspalveluun. Neljässä kysymyksessä vastaajilta kysyttiin ohjauksen vaikutusta ura- ja ammatinvalintaan, opintoihin ja koulutukseen, ohjauksen vaikutusta opiskelumotivaatioon ja ohjauksen ja asiakaspalvelun laatua. Tyytyväisimpiä vastaajat olivat kysymyksiin ohjaaja kuunteli ja arvosti ajatuksiani ja toiveita, Ohjaaja oli kiinnostunut ajatuksistani ja toiveistani, elämäntilanteestani ja Ohjaajan kanssa on ollut helppo jutella omista asioistani. Toiseksi tyytyväisempiä vastaajat olivat palvelun ura- ja ammatinvalintaan koskeviin kysymyksiin. Selkeästi oppilaitosten opiskelijoille suunnatussa kysymyksessä ohjauksen vaikuttavuudesta opiskelumotivaatioon näkyi koulutuksessa olevien vastaajien tyytyväisyys ja myös en osaa sanoa vastausten iso lukumäärä. Tyytymättömiä olivat vastaajat, opintoja ja koulutusta koskeviin kysymyksiin. Tässä kysymyspatterissa (4 kysymystä) oli eniten osittain ja täysin eri mieltä olevia vastauksia ja myös en osaa sanoa -vastauksia oli paljon.

Ehkä mielenkiintoinen tulos oli kysymyksessä, jossa vastaajilta pyydetään tietoa tämän hetkisestä tilanteesta eli onko työtön, työssä vai missä. Työttömänä työnhakijana oli 39 prosenttia vastaajista, 11 prosenttia vastaajista oli jossakin muussa työllistymistä edistävässä palvelussa (työkokeilu, pajat jne.). Opiskelemissa oli 34 prosenttia ja työssä 13 prosenttia. Jos tätä tulosta verrataan kysymykseen, jossa samaa asiaa tiedusteltiin palveluun tultaessa, niin iso muutos tapahtui työttömyydessä, muun työllistämistä edistävään palveluun siirtymisessä ja työssäkäynnissä. Kaksi jälkimmäistä on kasvanut ja työttömänä olleita vastaajia oli 17 prosenttia vähemmän. Toki palveluun tulokysymyksessä ei oltu eroteltu samanlaisin käsittein asioita, joten se vähän heikentää luotettavuutta, mutta fakta on, että työttömänä itseään pitäviä on vähemmän kuin palveluun tultaessa.

Seuraavissa kappaleissa esitellään niitä tekijöitä ja vertailuja, joilla näytti olevan vaikutusta tyytyväisyyteen ja esimerkiksi palvelun seurauksiin. Koska aineisto oli melko pieni (40 vastaajaa ja vastausprosentti 30) pitää olla varovainen analysoitaessa näitä vertailuja. Emme myöskään kokeneet tarpeelliseksi tutkia tilastollisia merkitsevyyksiä, koska ensisijainen tarve oli saada tietoa olivatko asiakkaamme tyytyväisiä meiltä saamaansa palveluun!

Sukupuolella oli vaikutusta aika moneen kysymykseen. Ennen palveluun tulemistä sosioekonominen asema oli naisille huomattavasti tasaisempi eli työttömänä olevia oli kaikkiaan 36 prosenttia ja opiskelemissa 40 prosenttia. Opiskelevista asiakkaista siis isompi osa oli naisia. Miehillä vastaavat luvut olivat 62 ja 23 prosenttia. Myös vastaajien koulutustasossa näkyivät sukupuolten erot. Naiset ovat korkeammin koulutettuja, mikä nyky-yhteiskunnassamme on demografinen fakta. Miehistä pelkän peruskoulun varassa olevia oli 23 prosenttia kun naisissa vastaava osuus oli 8 prosenttia. Keskeytyneet opinnot näyttäytyivät melko tasaisesti molemmilla sukupuolilla. Samoin näyttäytyi tyytyväisyys ohjauspalveluun, vastaajat olivat liikimain yhtä tyytyväisiä sukupuoleen katsomatta kaikissa ohjausta koskevissa teemoissa.

Olivatko keskeytyksiä kokeneet tyytyväisempiä tai tyytymättömiä palveluun? Keskeytyneiden opintojen vaikutus vastausten jakaumiin oli etukäteen ajateltuna todennäköistä. Merkittävin ero oli tyytyväisyydessä ohjauspalveluun. Ne vastaajat, joilla oli yksi tai useampi keskeytynyt koulutus taustallaan, olivat tyytyväisempiä kuin ne, joilla ei ollut keskeytyksiä. Ilman keskeytyksiä olevista vastaajista yli puolet (54 %) oli työttömänä ennen palveluun tulemistä. Mistä tämä kertoo? Ainakin siitä, että keskeytyksen kokeneet saattoivat hakea muita herkemmin apua opiskeluun liittyviin haasteisiin ja he olivat tyytyväisiä saadessaan apua näihin haasteisiinsa. Mielenkiintoinen tulos oli myös se, että keskeytyksiä kokeneita vastaajia oli vähemmän työttömänä kuin ei-keskeyttäneillä (27 %/ 46 %). Koulutustaustan vaikutus näkyi myös tyytyväisyydessä. Pelkän peruskoulun varassa olevat olivat tyytyväisempiä ja mitä korkeampi koulutus, sitä tyytymättömpiä vastaajia oli. Kotikunnan koolla ei vaikuttanut olevan kovin suurta merkitystä tyytyväisyyteen.

Ennen palveluun tuloa olevan sosioekonomisen aseman mukaan jakaumat näyttäytyivät seuraavasti. Mitä kauemmin vastaaja oli ollut työttömänä sitä tyytymättömpiä hän oli palveluun. Vaikka erot eivät ole suuret ja myös työttömät olivat melko tyytyväisiä saamaansa palveluun, näkyi vastaajien asema tyytymättömyyden lisäksi myös kohdassa, jossa kysyttiin tämän hetken tilannetta. Pitkäaikaistyöttömistä vastaajista oli 78 prosenttia edelleen työttömänä ja vain 11 prosenttia muussa työllistymistä tukevassa palvelussa eikä yhtään opiskelemissa. Alle vuoden työttömänä olleista kyselyhetkellä työttömänä oli vain 20 prosenttia ja opiskelemissa oli 40 prosenttia. Muussa palvelussa oli 20 prosenttia, joten alle vuoden työttömänä olleiden ryhmässä oli työttömyys vähentynyt 30 prosentista 20 prosenttiin. Samoin koulutuksessa olijoiden määrä oli kasvanut hieman 33 prosentista 40 prosenttiin. Samansuuntaisia tuloksia tuli ryhmässä opiskelemissa, muussa työllistymistä edistävässä palvelussa, työssä. Työttömyys pysyi samansuuruisena, mutta koulutukseen oli hakeutunut hieman useampi. Tämä ryhmä oli myös kaikkein tyytyväisin saamaansa palveluun, peräti 47 prosenttia antoi arvosanaksi 5 eli parhaan. Pitkäaikaistyöttömien tyytymättömyys ja siihen todennäköisesti vaikuttanutta sosioekonomisen aseman muuttamattomuutta voidaan tulkita palvelun keskeneräisyydellä. Eli monet pitkäaikaistyöttömät ovat työkunnoltaan sellaisia, jotka harkitsevat hakevansa tai ovat hakeneet ammatillista kuntoutusta. Nämä prosessit ovat yleensä pitkiä ja tämän palautekyselyn aikaperspektiivi oli melko lyhyt ainakin osalla vastaajista.

7 Horisontaaliset tavoitteet

7.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa tehtiin toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	x		Tilastoaineistosta selvitetiin, että varsinkin miesten koulutustaso on alhainen.
Sukupuolinäkökulma huomioitiin hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	x		Hankkeessa työskenteli sekä miehiä että naisia. Hankkeen kohderyhmänä olivat sekä miehet että naiset.
Hankkeen päätavoite oli sukupuolten tasa-arvon edistäminen		x	Sukupuolten tasa-arvon edistäminen ei ole hankkeen päätavoite.

7.2 Kestävä kehitys

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Väiillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	3	2	Ammatilliseen koulutukseen sisältyy kestävä kehityksen teemat ja hanke on toiminut ammatillisen koulutuksen kontekstissa.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	0	Ei koske hanketta.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	Ei koske hanketta.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasut)	0	0	Ei koske hanketta.
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	Ei koske hanketta.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	3	3	Ammatilliseen koulutukseen sisältyy kestävä kehityksen teemat ja hanke on toiminut ammatillisen koulutuksen kontekstissa.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	1	1	Ammatilliseen koulutukseen sisältyy kestävä kehityksen teemat ja hanke on toiminut ammatillisen koulutuksen kontekstissa.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	3	3	Alueen yritykset ovat saaneet osaavampaa työvoimaa.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	0	3	Hanke on omalta osaltaan vaikuttanut palvelujen ja tuotteiden parantumiseen.
Liikkuminen ja logistiikka	0	0	Ei vaikutusta hankkeelle.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvointi	6	4	Hanke on omalta osaltaan ehkäissyt syrjäytymistä ja edistänyt koulutukseen ohjautumista, mitkä osaltaan lisäävät alueen väestön hyvinvointia.
Tasa-arvon edistäminen	2	2	Hankkeen palvelua on kohdennettu tasapuolisesti molemmille sukupuolille, mutta erityisesti huomiota on kiinnitetty miesten alhaisempaan koulutustasoon ja sen nostamiseen.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	5	5	Hanke on edistänyt koulutukseen ohjaamisella ja koulutuksen läpäisyn edistämällä sekä yhteiskunnallista että kulttuurista yhdenvertaisuutta.
Kulttuuriympäristö	0	0	Ei vaikutusta hankkeelle.
Ympäristöosaaminen	1	1	Ammatilliseen koulutukseen sisältyy oleellisesti ympäristötietous ja hanke on toiminut ammatillisen koulutuksen kontekstissa.

8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin

8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Hankkeelle tehtiin toiminnan alkuvaiheessa tiedotussuunnitelma ja tiedotteet, joiden puitteissa tiedotusta ja palvelun markkinointia ryhdyttiin toteuttamaan. Koska hanke ja osin hanketoimijat olivat uusia palvelun toteuttajia, niin päätimme panostaa tiedotuksessa hyvin pitkälle henkilökohtaisiin tapaamisiin ja esitteisiin. Koska hanke toimii rajatulla alueella ja hankkeen yhteistyöverkosto oli melko hyvin etukäteen tiedossa, oli käytännössä paras tapa vain tavata kaikki yhteistyötoimijat ja sopia tehtävästä yhteistyöstä. Toiminta on helpompaa, kun toimijat ovat tavanneet toisensa edes yhden kerran. Jatkotiedotus palvelusta hoidettiin hyvin pitkälti asiakastyön lisäksi esitteillä, joita vietiin yhteistyökumppaneiden tiloihin. Hanke on siis näkynyt oppilaitoksen ulkopuolelle hyvin pitkälti verkostotoimijoiden kautta.

Hankkeen toimintaan ei ole kuulunut järjestää koulutusta tai omia yleisötapahtumia, lukuun ottamatta koulutusinfoja, joita on järjestetty yhteistyössä verkostokumppaneiden kanssa. Nämä infot on yleensä järjestetty niin, että niin sanottu järjestävä taho on hoitanut tiedotuksen tapahtumasta muun muassa paikallislehdissä. Hanke on osallistunut joihinkin tiedotus- tai markkinointiviestintätoimiin muun muassa Rekry-On -tapahtuman tiedotuksiin. Näissä mainoksissa on ollut näkyvissä hankkeen nimi ja kaikki rahoittajan logot.

Koska hanketta on toteutettu hyvin vahvasti oppilaitoslähtöisesti ja verkostotoimintana, emme ole lähteneet markkinoimaan palvelua niin sanotulle suurelle yleisölle. Miksi emme? Pohdimme asiaa ja tulimme tähän lopputulemaan, koska koulutukseen liittyvä palvelu on sen tyyppinen asia, että sitä pitäisi mainostaa säännöllisesti ja se tekee siitä taloudellisesti kannattamatonta. Hanke kuitenkin kestää vain hyvin rajatun ajan ja ei ole ollut tarkoituksenmukaista tehdä AURA-hankkeen uraohjauksesta brändiä. Olemme kyllä tarjonneet eri lehdille tiedotettamme hankkeestamme, jotta toimittajat voisivat tehdä uraohjauksesta tai muusta asian liittyvästä jutun lehteensä ja meitä on myös haastateltu muun muassa Pieksämäen paikallislehden toimesta. Hankkeestamme on tehty lehtijuttu myös Mikkelin kaupungin työllisyyspalveluiden julkaisuun.

Oppilaitosten sisällä olemme tiedottaneet toiminnastamme Wilman kautta, tapaamalla molempien oppilaitosten johtoa ja osallistamalla aktiivisesti tapahtumiin ja muihin tilaisuuksiin, joissa oppilaitokset ovat mukana omalla osuudellaan.

8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit)

AURA-Aikuisten uraohjaus on tehnyt alusta lähtien aktiivisesti ja tarkoitushakuisesti yhteistyötä kaikkien mahdollisten uraohjaukseen liittyvien hankkeiden kanssa. Osa hankkeista on jo päättyneet aikaisemmin. Yhteistyöhankkeita ovat olleet muun muassa: Osaaja-hanke S20270, Topiks-hanke S20043, Kotomaatti-hanke S20184, Totta-hanke S20744, Ohjaamojen tuki -hanke S20326, Ohjaava Olkkari -hanke S20373, Minä pystyn-hanke S20377, Miksei Oy:n hanke Aktivaattori: Etelä-Savon pk-yritysten aktivointi ja kehittämisohjelma. Savonlinnassa yhteistyöverkostossa ovat olleet mukana INTO-hanke S20288 ja nuorisotalo Posse sekä koulutusta ja työllistymistä edistävät hankkeet: OposDiili S20238, Lauha S20208, Yhdessä eteenpäin S20335, Kontrahti A70818, TyöApaja S20543, Savonlinnan kaupungin Rohkene-työnhakupalvelu sekä Tartu-hanke S20884.

Yhteistyö on aina rakentunut molemminpuoliselle ymmärrykselle siitä, että olemme yhteisellä asialla ja yhteiset asiakkaamme tarvitsevat usein monipuolisesti eri palveluita, joihin eri hankkeet pystyvät vastaamaan. Yhteistyötä eri hankkeiden kanssa on tehty laajalla skaalalla, yhteistyön sopimisesta yhteisiin tilaisuuksien järjestämiseen.

9 Aineiston säilytys

9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.

Paperiset asiakirjat Etelä-Savon Koulutus Oy, Otavankatu 4, päätearkisto. Taloushallinnon asiakirjat eli ostolaskut, muistiot ja matkalaskut arkistoidaan sähköisessä muodossa SARKK -järjestelmään. Hankkeen päätyttyä yhteyshenkilö on Kati Torniainen, Otavankatu 4, Mikkeli, kati.torniainen@esedu.fi, p. 040 575 7743.

10 Liitteet ja allekirjoitus

Liitteet

Tuensaaja vakuuttaa tässä loppuraportissa ja sen taustalomakkeissa antamansa tiedot oikeiksi.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

7.9.2017 Taru Hannele Särkkä
koulutuspalvelujohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

S20378 AURA - aikuisten uraohjaus

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman toteuma

Kustannukset	Yhteensä €
1. Palkkakustannukset	299 643,27
2. Ostopalvelut	9 719,34
3. Muut kustannukset	14 005,36
4. Flat rate	50 939,34
Kustannukset yhteensä	374 307,31
Nettokustannukset yhteensä	374 307,31

Rahoitus	Yhteensä €	% nettokustannuksista
Kuntien rahoitus: tuensaajan omarahoitus	112 290,97	30,00
Yhteensä	112 290,97	30,00

Rahoitussuunnitelma yhteensä	116 873,00	
-------------------------------------	-------------------	--

Kustannusarvio yhteensä	389 581,00
--------------------------------	-------------------